

Ambrose Bierce

OZDRAVLJENIK

Šta! "Van opasnosti?" Može li uobražena dama
Ili nagnuti farisej prestati klevetati?
Neće li me izdaja više milovati po ruci,
Niti mržnja vrebati me oko vrata? –
Nezahvalnost, uz otkazane beneficije,
Nije zatvorila puni dlan da napravi pesnicu?
Hoće li se zavist ne uzvraćati
Za vrline na koje se bilo uzaludno ugledati?
Hoće li neznanje moje propustiti moje znanje uvidjeti,
O čemu je zapravo riječ neće razumjeti,
Ipak osjećati u njegovoj slaboj i podloj luči
Da je sva njegova mala duša okrenuta žuči?

Šta! "Van opasnosti?" Ljubomora razoružana?
Pohlepa od iznuđivanja magično očarana?
Ambicija ostala od gaženja onih koji je susreću,
Poput konja što se prepunim ulicama odmeću?
Bigot, uz svoju knjigu, zvoni i svijecu,
Vezanim jezikom, uživa u naglosti i oduzeću?
Kritičar pozvan na pravdu ispravno,
Njegovo vlastito uvo na stub sigurno prikovano –
Čega se najviše plaši ne može da nanese,
I nemoćan je da osokoli greške koje je izabrao?
Lažljivac se ugušio u svojoj odabranoj laži,
I impotentan podjednako tuđe mane traži
Ili laska za zlato štedljivih ljudi
Ko mrzi njega, ali olovku mu bodri –
Ko voli i mrzi, s poštovanjem, nečistoći
Pripada njegov lik i njegova odjeća?

Šta! „Van opasnosti?“ – Prirode naravi sve,
Poput pasa koji na lovački poziv vraćaju se,
Pokornost tom tonu zlovoljnomu
Zadržava od pucanja grla u kamenolomu? –
Glad i kuga i zemljotres strašan,
Bujica i oluja, munja, mraz i vatra,
Bezdušni tigar i zmija bezumna,
Štetni insekt iz mirnog jezera
(Automatske pakosti iskovane

Izvan supstance misli kreativne) –
Sve od svog iskonskoga plijena suzdržane,
Njihov gnjev je zbudjen a njihove moći okovane?

Jesam li siguran? Je li to doktor rekao?
Šta! "Van opasnosti?" Onda, Nebesa, ja sam protekao!

U BLIZINI AGITATORA

Bila je to časna osoba, koju sam sreo jednog jutra
nedeljna,
Potpuno odjeven kao prorok melanholične sekte;
I u jadikovci prekornog upozorenja
Uzdigao je svog dobrotvora poput arhitekta:

O vi krvoločni državnici, prekinite svoje prepirke
O vi urednici i govornici, pristanite čuti moje varke!
I, nedugo zatim, dok prstni i maksilarni mišići
Pristupiše onome što časna osoba imade za reći.

Prestanite pisati, vikati, stanite sa svojim divljim
natprirodnim laganjem;
Prestanite dodavati takve izraze koji nikada, nikada nisu
pronađeni
U pismu ljubavnom; prestanite s "izlaganjem" i
"odgovaranjem" -
Neka se utiša zvuk i bijesovi budu umanjeni.

Sutra će biti ponedjeljak i novembra peti dan —
Samo dan prilike prije nego nastupi konačna navala.
Carpe diem! idite umiriti svaku osobu koja je član
S druge strane - učinite to dok možete bez rumenila.

"Gle! Blizu je trenutak za vas kada nepogoda sezonska
Zavijaće da se utiša, poput Minesotskog ciklona,
Smjenice je konačno mirna, sitna zborenja razumska,
Kada se mladalačkog doba vaše ludosti voljno odreknete
.
"Ah, žalosno je uzeti u obzir kako će kajanja biti

zagušena ,
Sviješću da sam bio tako užasno indiskretan,
Kad se igrom slučaja neočekivano dva bivša gospodina
Iz različitih političkih konfesija upoznaju!

“Da, to je melanholično, uistinu, prognozirati žestoko,
neposlušno
Jaki nalet njihovog rumenila, poput rumenila na visini
Kada Aurora Borealis obasja svoju cirkumpolarnu
palatu
I na uobičajeni način njen transparent na nebo načini.

“Svako će pomisliti: ‘Ovaj falsifikator zna da sam i ja
lažov.
Proglasiti ga za sina Sotone, sve nečastivo sadržano!
Proglasiti mog vođu za drugog! Prokleti tog pelikana,
moja majko!
Bi Boga i onda kada me malo u mojoj duhovnoj hrani
bilo uronjeno!’”

Tada je otišla nepovratno ta osoba časna
I sezonsko ludilo takođe proletjelo je,
Ljudi su ubrzo porumenili poput nebeskog grimiznog
plamena
Kada Aurora Borealis noću osvjetli svoje odaje.

NOVI ORGANON

U Bekonu vidite vrhunac kulminacije
Anglosaksonskog intelekta i mahinacije
On umire i Priroda, rješava svoje poslove,
Dijeli među nama, njegove darove:
Svakome prstohvat mozga za sjeme,
I prstohvat pohlepe, da dospije na vrijeme.
Svaki štedljivi nasljednik, za prinos visok
Sahranjuje talenat da nađubri porok.

POLITIKA.

Ta zemlja potpuno sigurno juri svome kraju
Tamo gdje se javne ulizice uvaženo klanjaju

Stanovništvu da se dodvoravaju i ponavljaju
Udvostručeni odjeci njihove glasne umišljenosti.
Njihovo nisko držanje, ali visokost njihova cilja,
Putem srama, gmižu do višeg okrilja,
Dok se ne učvrste na visokim položajima,
Glupani kojima se udvaraše su među proždranima.

RELIGIJSKI NAPREDAK.

Svaka religija je važna. Kada se ljudi uzdignu iznad
postojećih uslova, dolazi nova religija, i to bolja od stare.
- *Profesor Hovison*

Profesore dragi, mislim da je čudno
Da su sve ove dobre religije
(Između tebe i mene, dva ili tri dakako
Jesu šeme za golubova čerupanje) –

Mislim, čudno je što svaka promjena
Koja oslobodi naše umove jadne
Podrazumijeva novu religiju - istinitu
Kao što su druge, al' neokaljane.

Od svake zauzvrat istinu mi učimo,
To drvo ili meso ili duh
Može se opravdano hvaliti da vlada pečenjem
Dok ne prestanemo da se plašimo.

Tako, nekada davno u prošlosti
Čovek je obožavao mačku i guštera:
Njegovog Boga bi našao u bilo kojoj vrsti
Zvijeri, svake moguće vrste stvora..

Kad se uzdigao iznad svoje rane ljubavi
Od krvi i drijemeža i nečistota,
Srušio je ta sujetna božanstva,
I napravio jedno od drveta.

“Mnogo bolje čak i od mačke,”
Svaki je Hovison uzvikivao;
“Kad je Bog drvo, religija je dobra!”
Ali jedan siromašni cinik je sumnjao.

“Drveni Bog- to je vrlo čudno!”
Rekao je napredak i izmislio
Jednostavan plan obožavanja Čovjeka,
Koji se, ljubazna duša! Nije pobunio.

Ali uskoro oko upitno podignuto,
Naši zavjeti potpuno nepoštovani,
I pronađemo (bar tako kaže sveštenik)
Istinu - a čovjeka odbacimo.

Duž naše maršute zavaljeni
Mrtvi bogovi lišeni osećaja;
Gusto oko svake osunčane budale
Isušeni Hovisoni se klanjaju do kraja.

Sa engleskog preveo: Stefan Elezović